

Az őzikek példája

Egy vadász ismerőssémmel beszéltem, ő mondta, hogy hús őzike közül egy-kettő éri meg a felnőtt kort, a többi elveszik, elpusztul. Az őzek számára a függetlenség, az életrevalóság, az elevenség, a figyelmesség nagyon fontos, másképp a ragadozók zsákmánya lesz.

Azt gondolom, hogy ami az őz számára a gyorsaság, az az ember számára a szeretet. A családjaink, közösségeink, népünk fennmaradásának legfontosabb feltétele az, hogy szeretet legyen köztünk, szolidaritás, összetartozás, bizalom. Azok az emberek, közösségek, népek, ahol a szeretet, a szolidaritás, az egymásra figyelés megszűnik, ott nincs tovább. Ezek nélkül az erények, értékek nélkül, a gonosz lélek bennünket egyenként le vadász.

A szeretet tartja össze a közösségeinket, étellel, fénnel, meleggel, lélekkel tölti meg a családjainkat. Aki nem tudja szeretni a munkáját, környezetét, családját, nemzetét, annak számára minden csak fájdalom: rossz neki munkába menni, rossz a feleségéhez bújni, rossz neki a himnuszt énekelni, a testvéreivel nemzeti ünnepet ülni. A kialudt mécsest meg kell gyújtani! Nem parancsszóval, nem dühös kiabálással, vagy erőszakkal kell a saját igazam, számomra kedves értékek folyamatos hangoztatásával fellobbantani. Nem, mindez nem célravezető, és így nem fogok életet vinni férjemmel, feleségemmel való kapcsolatomba. A hazaszeretet dühös acsarkodás mellett, még ha igazam van, akkor sem fog elmélyülni a szívekben. Erővel a világot nem lehet jobbá tenni, a népeket nem lehet összepofozni, bombázni egy nagy, békés, vidám családba. Egy dolgot tehetek, hogy alázatos szeretetemmel, Jézus példájára, jelen vagyok. Az én szeretetem lángja lobogjon, hogy társam a füstölgő mécsét belőlem meggyújthassa. Szabad akarata van neki is, kis szíve, még ha nem is mutatja, fél, bizalmatlan. Tarts ki, higgyél a szeretet végső győzelmében! Társad, ha türelmes vagy, majd lángot kér, s te úgy adj, mint ki kap, végül is, az ő fénye neked is világosságot ad, melyben megláthatod szép arcának vonásait. Társad lángot kér, mert őt is vonzza a tiszta fény, az életet adó meleg, a világosság, mellyel Krisztus azonosította magát. Akarj szeretni, jó lenni és jönnek majd az emberek, hogy a Krisztusnál talált kincsöd széthordják, és te verejtek nélkül, úgy adod lángod, hogy attól gazdagabb leszel!

Adná az Isten, hogy ez a nagyon fontos keresztény erény mindannyiunk számára betevő falat legyen!

(Böjte Csaba testvér)

Zarándoklat Assisibe

Isten kegyelméből augusztus 10-én a hajnali órákban elindultunk Assisi felé! A régies indítással a pillanat ünnepélyességét szeretném kifejezni. Annak felismerését és elfogadását, amit éreztünk mindannyian. Néhányan, jóbarátok, Szent Ferenc nyomába eredtünk. Assisi városa már az autópályáról, az ég és föld között lebegve különös találkozássra hív mindannyiunkat. Másnap reggel szentmise Ferenc sírjánál. Tágra nyílt szemmel és nyitott szívvel érünk a bazilikához: sok a zarándok, mégsem zavarjuk egymást. Az alsó templomban a fa, a kő és a sima, hűvös márvány, a két törekeny gyertya fénye, s a magyarul, sajátunkként ismert liturgia felemel. Imádkozunk, s gondolatban ott térdel velünk a családunk, a barátaink, a közösségünk. A szentmise után Szent Ferenc és Klára emlékei: a Leó testvérnek írott áldás, egyszerű habitusok, néhány használati tárgy. A felsőtemplomban Cimabue hiteles Ferenc ábrázolása, Giotto csodaszép freskói az ő életéről, Szent István, Imre és Erzsébet. Nehéz elszakadnunk. A Szent Klára bazilikában, a szent sírjánál állunk meghiúsult, majd a San Damiano-i feszület előtt. A város magával ragad, a szépsége lenyűgöz bennünket. A Carceri remeteségbe már így érkezünk. Minden az Istenhez fordulást segíti: a természet méltósága, a belesimuló kolostor, a freskó – töredékek.

Másnap Firenze a csodálatos dómmal, a városháza és az Uffizi palota, a Ponte Vecchio, Michelangelo lenyűgöző szobrai a Medici kápolnában, a pompás reneszánsz paloták. És hömpölygő tömeg. De értjük miért. Siena a méltóságteljes dómmal, a kagyló formájú főterrel, ahol épp a vasárnapi lóverseny, a Palio előkészületei folynak. Majd San Gimignano következik. Az évszázados kultúra kincsei mindenütt. A régi házak földszintjén kézműves boltok, különleges élelmiszerek, borok, sajtok, sok-sok ember. S közben senki sem akar meggyőzni az áruja nélkülözhetetlenségéről. Néhány lépés csupán, s újabb, a középkori művészet csodás alkotásait rejtő templomban, a Szent Ágoston templomban vagyunk. Szótlanul állunk, egymás kezét keresve. A kép: a Madonna a kis Jézussal nem ereszt. A belső udvar, a kerengő, a virágok segítenek.

Pénteken újra Assisi: Rivo Torto, ahol az első kis ferences hajlék épült, a San Damiano kolostor, ahol Szent Klára emlékét őrzik a nővérei. Az ebédlőben Klára helyét friss virág jelöli. Egy feszület és mécses a szobájában az ágya helyét. A piros muskátlik és a kút a kert közepén: végtelen egyszerűség. Az Angyalos Boldogasszony bazilika következett. Ez a hatalmas templom rejtje a Porciunkula kápolnát, az első bencésektől kapott kis templomot, amit Ferenc a társaival rendbe hozott. Az oltár mögötti freskó az Angyali üdvözlés: Mária és Gábor arkangyal. A Szűzanyához szól a rózsafüzér, az olasz zarándokok imájának része az én fohászum is. Térdelünk a hűvös kőlapokon, foglaltak a padok, az oltár előtt fiatalok ülnek, középtűt a ferences atyával: az otthoni Porciunkula búcsú s Magyar Gergely atya szava jut az eszembe: merjetek nagyot kérni az Úrtól. Nála minden lehetséges. Majd bensőséges misénk a Szent Klára kápolnában. Este Assisi fényeiben gyönyörködhattunk a város fölött magasodó Rocca romjainál. Szombaton, a hazafelé vezető úton, Padovában, Szent Antal sírjánál jártunk. S hogy miért is csordult ki a könnyünk: hálátelt szívvel próbáltunk köszönetet mondani az Úrnak, s kértük a segítségét.

Különleges ajándékot kaptunk – mondhatom mindenki nevében. Köszönet az Úrnak!

(Istenes Marica)

Cserkészeink nyári táborozása – „Nyolc nap alatt a Föld körül”

Szepsi, Marcelháza, Érsekújvár. Három elszánt csapat, akik lehetetlent nem ismerve, és minden akadályt legyőzve, úgy határoztak, hogy az idén együtt vernek táborat az Ipoly folyó mentén. Augusztus 8-án cserkészek lepték el Leléd községtől nem messze található rétet. Mivel teli hassal, sokkal könnyebben megy a sátorállítás ?, az érkezést követően rögtön előkerültek a táskából a pástétomos kiflik és az otthon gondosan elkészített rántott húsos zsömlék. Este megismerkedtünk Willy Foggal a híres utazóval és társával, Passportoval, akik meg szerették volna mutatni a világnak, hogy 8 nap alatt a Föld igenis körüljárható. S mivel a cserkész ahol tud, segít, örömmel ajánlottuk fel, hogy kalandjaik során a segítségükre leszünk. Így történt, hogy Londonból indulva másnap máris megérkezünk Párizsba, majd a következő napon Isztambul várt ránk (ó-o-ó-o-óóó Isztambul). Negyedik nap, korareggel vízre szálltunk, s elhajóztunk egészen Japánig, ahol nem csak a japán kultúrával ismerkedhettünk meg, de még azt is megtanulhattuk, hogyan

kell rizst szedni. Mivel elég talpraesettnek bizonyultunk, este minden ór magának készítette a vacsorát, amihez bónuszba angol tea is járt, egyenesen Willy Fogtól. Ezután következett Kína, ahol elsajátítottuk a pálcikával való evés minden csínját-bínját; India, ahol különféle indiai rituáléknak lehettünk tanúi; Ausztrália, a kenguruk földje, ahol rengeteg izgalmas ügyességi játék várt ránk, és végül Amerika, ahol belecsöppenhettünk a kaszinók világába, s az est fénypontjaként virsli evő versenyen vehettünk részt. A tábor végére sikerült visszaérnünk Londonba, bebizonyítva országvilágnak, hogy a Földet 8 nap alatt körüljárni nehéz ugyan, de semmiképp sem lehetetlen. Az időjárás igyekezett újabb és újabb megpróbáltatások

elé állítani bennünket, ugyanis a hőmérséklet minden nap meghaladta a 35°C-t, ami valljuk be, távol áll az úgynevezett kellemes nyári időtől. De ha a Napnak ezzel az volt a célja, hogy elhasználja az összes energiánkat, és elérje, hogy egész nap a fák árnyékában ücsörögjünk egy vizes törölközővel a nyakunkban, akkor elárulom, hogy nem sikerült neki. Az énekszó napról napra hangosabb lett, és egyre több mosolygós arccal találkoztam a réten végigsétálva. A három csapatból a tábor végére egy nagy család lett, amelynek tagjai erre a kilenc, együtt eltöltött napra, még hosszú idő után is mosollyal az arcukon emlékeznek majd vissza.

(Sárai Erika őrsvezető,
Érsekújvár)

Mécs László: Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld

Május. Rózsálló reggel. Remény, ígéret, harmat.

A szélbe füttyörésem a hajnalos vigalmat.

Kószálni jött ma kedvem: apostolok lovára
kapok s vaktában érek egy messzi kis tanyára.

A kakas még az ólban pitymallatot rikongat,
az égbe fúrt pacsirta fittyet hány éji gondnak,
dalától messze rebben bimbóról bánat, szender.

A ház előtti kertben a kis padkán egy ember.

Apokaliptikus, vad formája és nézése:
a félszemére vak és helyén gödör van vésve,
haja nyíratlan, fél-ősz, bozontos, mint szakálla,
bakancsa és kabátja dróttal van összezárva.

A reggelt ráköszöntöm, mert testvér-mód kíváncsi
vagyok sorsára s kérdem: Mi jót csinálgat, bácsi?

Zord, bömbölő beszéde minden zugot betölt:
„Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”

Nagy kert. S amerre nézek, száz rózsza rózsza hátán,
ráfutva fára, falra, ribizkén ül, salátán,
vad összevisszaságban, befonva minden ösvény,
s bimbó bomol belőlük özönnel, egy se fősvény.

Közöttük ül, szemezget e félszent, félig őrült
s beszélni kezd, lemetszve egy vadhajtást a törül:
—Az Élet mosolyogva száguldott hajnal-hintón,
harmatja, csókja égett minden új ember-bimbón:
s diplomaták, bitangok öt évig kaszabolták
ágyékok szép vetését... a földet letarolták...
fiam, szemem kilőtték... s mit elrontottak ők:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!

Most konferenciáznak a nagy szélhámosok,
hogy csírában megöljék, mi újra él, mozog...
S míg lakomákon dözsöl, ki milliókat ölt:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”

Testvéri száналomból a szívem rádorombol:
Bátyám, én lelket oltok az evangéliomból,
midőn kobzom jóságos zenéjű verset költ:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!

Máriával Jézushoz

Október 7-e a Rózsafüzér Királynő Ünnepe, azonban az egész hónap folyamán kiemelt figyelmet szentelünk a rózsafüzérnek.

Nehéz meghatároznunk a rózsafüzér imádkozásának kezdeteit. Valamilyen formában már az ősegyház egyiptomi szerzeteseinél is megtalálható. Ők búzaszemeket vagy apró kavicsokat használtak arra, hogy, nagyobb figyelem ráfordítása nélkül, számon tarthassák az imák és fohászok ritmikus lüktetését, miközben lelkük bibliai igazságokon elmélkedett.

Az bizonyos, hogy a szentolvasó a 15. században vált a családok közkedvelt imájává, de szívesen imádkozták közösségekben is. Kezdetben a katolikus szerzetesek lelki életének fontos tényezője volt. Minden szerzetesrend és társaság előírta vagy ajánlotta imagyakorlatai között a rózsafüzért, de a világ és az Egyház történetének nehéz perceiben mindig ott volt a hívő ember kezében is. A hagyomány hosszú időn át Szent Domonkost tartotta az „Olvasó” megteremtőjének. Az ő nyomába lépő szerzetesek voltak a rózsafüzér leglelkesebb terjesztői, különösen a rózsafüzér társulatok alapítása által.

A rózsafüzér imádkozásának módját mindenki könnyen megtanulhatja, miközben elmélyülten elmélkedhet Jézus életéről, szenvedéséről és megdicsőüléséről. Az imádkozó ember Mária helyzetéből,

valamint az Ő segítségével és hozzájárulásával törekszik behatolni az Evangélium titkaiba.

Korunk keresztényei újra felfedezik a rózsafüzér imádság értékét. Az újváriak katolikus közössége is szervezeten végzi ezt az ájtatosságot. A rózsafüzér társulatban számos kis ötos imacsoport van. Hétfő, kedd és szerda reggel a plébániatemplomban az esti szentmise után, vasárnap, a 10 órai mise előtt a ferenceseknél imádkozunk közösen.

Több évtizeddel ezelőtt indult el Németh Juliska néni kezdeményezésével a hagyományos, első szombati rózsafüzér áhítatosság végzése a Fatima-i Szűzanya tiszteletére, a Mariánumban.

Buzdítjuk kedves testvéreinket, hogy igyekezzenek bekapcsolódni, személyesen részt venni ezeken az imaalkalmakon, különösen októberben.

(Fabó Éva)

Szűz Mária névnapjának ünneplése a budavári Nagyboldogasszony-templomban

Szeptember 12-én negyvenegynéhány újjvári katolikus hívőnek felemelő lelki és kulturális élményben volt része. A zarándokcsoport kora reggel az Angyali üdvözléssel és az Örvedetes rózsafüzér imájával köszöntötte Szűz Máriát, és indult ünnepelni.

Úti célunk a budavári Nagyboldogasszony-templom volt. Megérkezésünk és egy halk rövid fohász után, a különféle nyelveken zsongó embertömeg között, szakavatott idegenvezető segített eligazodni és megismerkedni a felújított templom szemet gyönyörködtető kincseivel. A déli harangszó után jó volt elcsendesedni a nyugalmat sugárzó altemplom sok évszázados oszlopai között. Itt mutatta be Cirill Atya a szentmisét, melyet a zarándokok a hivatásukért, családjaikért, közösségeinkért és nemzetünkért ajánlottak fel. Ezután következett egy rövid, koradélutáni séta a Halászbástyán, majd a vármúzeumi látogatás – nagyszerű kis tanulmányút térben és időben, "A

budavári Nagyboldogasszony-templom évszázadai (1246–2013)" címmel. Megtisztelő volt számunkra, hogy maga a kiállítás rendezője, Dr. Farbak Péter, a Budapesti Történeti Múzeum főigazgatója szánta ránk a szabadidejét. Érdekesítő előadásmóddal mutatta be nekünk azt a hatalmas gyűjteményt, amely a Mátyás-templomból származó középkori kőfaragványokat, szobrokat, festményeket, új régészeti leleteket, ötvöstárgyakat, régi fényképeket, írásos feljegyzéseket, építészeti terveket, vázlatokat és a Schulek Frigyes által készített templom makettjét őrzi. A teljesség igénye nélkül szeretném összefoglalni a Mátyás-templommal kapcsolatos legfontosabb ismereteket. Ez a templom a magyar katolikus egyház nagy múltú temploma, a

világörökség része. Koronázó templomként és az uralkodói reprezentáció színhelyeként a magyar történelemben kiemelkedő szerepet játszott. A templom építése a 13. század közepén kezdődött el. Negyedik Béla király a tatárjárás után Buda városával együtt alapította meg annak plébániáját és építtette meg a Nagyboldogasszony-templomot. Középkori uralkodóinknak sok fontos eseménye kapcsolódik a templomhoz. Királyi esküvők, ravatalozások és a városba érkező uralkodók fogadásának szolgált helyszínül. Fénykorát Mátyás király uralkodása idején élte. Az uralkodó mindkét esküvőjét itt tartotta. Minden győzelme után ide tért be hálát adni Istennek és köszönetet mondani Máriának, aki iránti mélységes tiszteletét apjától örökölte.

A templom korábban leomlott déli tornyát Mátyás király építtette újra, és az ő címere került a toronyra 1470-ben. Ettől az időtől gyakran nevezték a Nagyboldogasszony-templomot

Mátyás-torony templomának, majd a 19. században elterjedt a Mátyás templom megnevezés.

A török hódoltság idején Szulejmán szultán nevét viselő nagy dzsámiként az oszmánok legfontosabb imaháza lett, természetesen, „átalakítva” az ő igényeik alapján. A visszafoglalás után a plébánia katolikus hitéletét a jezsuiták élesztették újjá. A templomot új barokk berendezéssel látták el. Bár a templomban két tűzvész is pusztított, a jezsuiták csaknem egy évszázados tevékenységének köszönhetően sok, felbecsülhetetlen értékű liturgikus felszerelés és szakrális műalkotás maradt fenn. 1773-ban a templom kegyura Buda városa lett. A Mátyás templom rangját és országos szerepét I. Ferenc József és Erzsébet királynő 1867-ben megtörtént koronázásával, ezt követően pedig Schulek Frigyes nagyszabású hely-

reállító munkája nyomán nyerte vissza. Itt hangzott el először Liszt Ferenc Koronázási miséje, itt koronázták meg az utolsó magyar királyt, IV. Károlyt, itt csendült fel először, 1936. szeptember 2-án Kodály Zoltán műve a Budavári Tedeum.

A II. világháború, különösen pedig Buda ostroma során a Nagyboldogasszony-templom is jelentős károsodást szenvedett.

A 2004 és 2014 között megvalósított felújításnak köszönhetően a lepusztult állapotú templom ma újra a régi fényében tündököl. Méltón lehetünk büszkéek őseinkre és kortársainkra egyaránt, akik ilyen magaslatos művet alkottak Isten dicsőségére és embertársaik örömére. Zárándokutunk végén hálás szívvel mondtunk köszönetet a Jó Istennek és lelki vezetőnknek, hogy Szűz Mária névnapján ilyen csodálatos ajándékban részesültünk.

(Fabó Éva)

„...Még egy örökségem van, erről csak az utóbbi években vettem mindinkább tudomást. Van nekem is egy nagyobb családom, s ez olyan nem várt ajándéka a sorsnak, hogy könnyek jönnek a szemembe, ha rájuk gondolok: a szlovákiai magyarokról van szó, akiknek szeretetét érzem, s akik iránt apám mártírúma kötelez, hiszen őértük szenvedett, és szenvedéseit őértük ajánlotta fel.“

(Esterházy-Malfatti Alice:
Apámról)

Impresszum:

ECCLESIA - Az érsekújvári magyar katolikus közösség lapja. 2015., 2. évfolyam, 3. szám.

Megjelenik az egyházi év időszakaiban, évente 4-szer.

Adományokból fenntartott kiadvány.

Kiadó: Via Mariae, polgári társulás

Felelős: Török András

Elérhetőség: e-mail: torok.bandika@gmail.com;

mobil: +421 903 438 380

Munkatársak: Bodzás Gergely, Fabó Éva, Istenes Marica, Kantár Balázs, Kovalcsik Cirill OFM, Pekarik Katica, Stifner Ivett, Török Kati, Zajáček Tamás.

Lelki ajánló, közösségi programok

- Október, a Rózsafüzér hónapja – szentolvasót imádkozunk a szentmisék előtt és után;
- Tranzitus – Szent Ferenc Ünnepe, ünnepi szentmise a barátok templomában, **október 3.**, 18:00 órákor;
- Magyarok Nagyasszonya Ünnepe, autóbuszos zarándoklat Márianosztrára, **október 4.**;
- „Tiszta szerelem – lehetséges?” Imádkozunk fiataljaink lelki tisztaságáért, **október 7.**, plébániatemplom, a 18 órákor kezdődő esti szentmise után;
- Magyarok Nagyasszonya Ünnepe, gyalogos zarándoklat Bacsfa-Szentantal és Máriavölgy között, **október 8.-10.**

Emlék az újvári szüreti mulatságról

„A szeptember derekán megrendezett szüreti mulatság az egész várost megmozgató eseménye volt paraszttársadalmunknak. Magát a tánccal egybekötött vigasságot a felvonulás előzte meg. Szüreti felvonulás! A felvonulás a vásártérről indult, és oda is tért vissza. A sok-sok virággal és színes szalaggal feldíszített kocsik előtt a lovak bokré-tásán, fényesen csillogó háموokban pompáztak, és szállították a bálozókat, mert hiszen bál volt ez a javából. A kocsikon ülő lányok a sublótfiából elővett, az ilyen alkalma-kra tartogatott magyar ruhájukban pompáztak, gyönyörködtették a város népét. A fejüket fehér gyöngyökkel díszített piros, sárga esetleg zöld pártá koronázta, s arról hátul színes selyemszalagok omlottak a vállukra, vagy éppen lengette őket a kora őszi szellő...

A legények csikósnak öltöztek be ilyenkor, s így ülték meg a lovakat. Fekete kalapjuk mellett elmaradhatatlanul lengett az árvalányhaj. Bő ujjas fehér vászoning, ezüst-pitykés fekete mellény, fehér, bő gyołcsgatya, a térd alá érően, kemény szárú, sarkantyús fekete bőrcsizma-ez volt a csikósviselet...

„Csőszök” őrizték a szőlőt, s a tetten ért „tolvajokat” ők vitték a „bíró” elibe. „Börtön” is volt a bűnösök számára, ha netán nem voltak hajlandók megfizetni a kirótt pénz-bírságot. Tánc, nótá, játék – ez volt a szüreti bál.”

(Luzsica Lajos: Ifjúaságom, Érsekújvár – részlet)

